

I. megoldás: Könnyebb az egyenlőtlenség vizsgálata, ha egyik oldalán 0 áll, mert így tulajdonképpen előjelet vizsgálhatunk. Vonjuk ki evégett a jobb oldalból a bal. Így közös nevezőre hozás után a számlálóban két tényező, majd kiemelésekkel négy tényező szorzathoz jutunk, és az ismét két tényezősként írható:

$$(1) \quad 0 < 1 - \frac{(xy+1)^2}{(x+y)^2} = \frac{(x+y)^2 - (xy+1)^2}{(x+y)^2} = \frac{(x+y+xy+1)(x+y-xy-1)}{(x+y)^2} = \\ = \frac{(x+1)(y+1)(x-1)(1-y)}{(x+y)^2} = -\frac{(x^2-1)(y^2-1)}{(x+y)^2}.$$

Ahol a kifejezés értelmezve van, ott a nevező pozitív, ennél fogva kérdésünk úgy is kimondható, hogy a számláló a síknak mely pontjaira negatív. Vagy mivel kéttényezős szorzat akkor és csak akkor negatív, ha tényezői ellentett előjelűek, még úgy is, hogy a sík mely pontjaira ellentett jelűek $x^2 - 1$ és $y^2 - 1$.

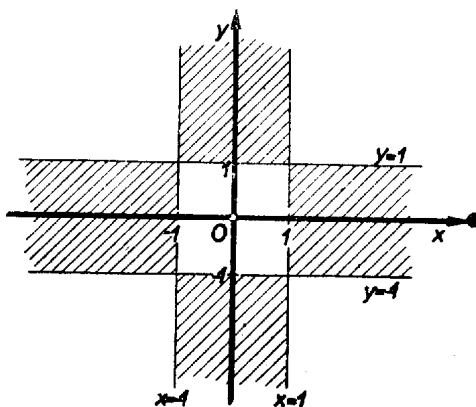
Ez kétféleképpen jöhet létre:

I. ha $x^2 < 1$ és ugyanakkor $y^2 > 1$, vagyis ha $|x| < 1$ és $|y| > 1$, ami részletesebben így írható: ha $-1 < x < 1$ és ugyanakkor vagy $y < -1$, vagy $y > 1$;

II. ha $|x| > 1$ és $|y| < 1$, azaz ha $-1 < y < 1$ és ugyanakkor vagy $x > 1$, vagy $x < -1$.

Átalakításaink megfordítva is alkalmazhatók, ezért az adott egyenlőtlenség mindazon pontokra és csak azokra teljesül, amelyekre az egyik koordináta abszolút értéke 1-nél kisebb, a másiké pedig 1-nél nagyobb.

E pontok áttekintése céljára a sík pontjait $x^2 - 1$ és $y^2 - 1$ előjele szerint előbb külön-külön osztályozzuk. A síkot az $y+1=0$ és $y-1=0$ egyenesekkel két félsíkra és egy síksávra osztva (1. ábra) $y^2 - 1$ az alsó és felső félsík pontjaira pozitív, a sáv pontjaira negatív és a határoló egyeneseken 0.

1. ábra

Az $x+1=0$ és $x-1=0$ egyenesek révén $x^2 - 1$ előjele szerint hasonlóan osztályozhatjuk a sík pontjait. Mindkét osztályozást egyszerre tekintve a sík $3 \cdot 3 = 9$ részre esik szét: 4 síknegyedre (derékszögű szögtartományra), 1 négyzetre és 4 fél síksávra. A negyedek pontjaiban és a négyzetben $x^2 - 1$ és $y^2 - 1$ egyenlő előjelűek, itt (1) nem teljesül, a félsávokban ellentettek, itt teljesül az adott egyenlőtlenség (csíkozás). A félsíksávokhoz a határoló szakasz és a két-két félegyenes nem tartozik hozzá.

Krokovai Gizella (Nyíregyháza, Zrínyi Ilona lg. III. o. t.)

II. megoldás: Térjünk át az adott egyenlőtlenségről mindjárt az első lépésben egyenlőtlenségpárra:

$$(2) \quad -1 < \frac{xy+1}{x+y} < 1.$$

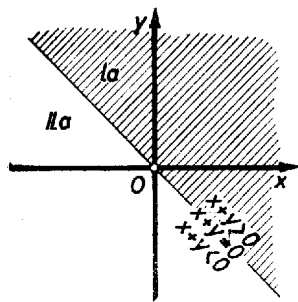
Innen a nevező eltávolítása, az $(x+y)$ -nal való szorzás csak úgy lehetséges, ha a kétféle előjeli lehetőségével adódó eseteket különválasztjuk. Így (2) egyenértékű az alábbi két egyenlőtlenségrendszerrel:

$$\begin{array}{ll} \text{(Ia)} & x+y > 0, & \text{(IIa)} & x+y < 0, \\ \text{(Ib)} & -x-y < xy+1 < x+y; & \text{(IIb)} & -x-y > xy+1 > x+y. \end{array}$$

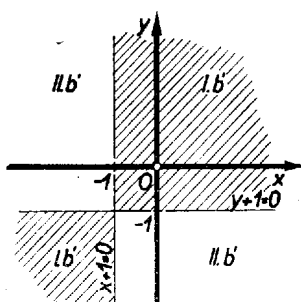
Az (Ib) és (IIb) egyenlőtlenségpárokból 0-ra redukálással két-két egyenlőtlenséget kapunk, és ezek mindegyikében ismét szorzatokat alakíthatunk ki:

$$\begin{array}{ll} \text{(Ib')} & (x+1)(y+1) > 0, & \text{(IIb')} & (x+1)(y+1) < 0, \\ \text{(Ib'')} & (x-1)(y-1) < 0, & \text{(IIb'')} & (x-1)(y-1) > 0. \end{array}$$

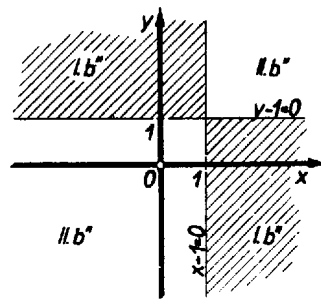
Az (Ia) és (IIa), az (Ib') és (IIb'), az (Ib'') és (IIb'') egyenlőtlenségek egymástól csak a közbülső jelben különböznek, így a nekik eleget tevő pontokkal kitöltött síkrészeket egy-egy ábrán szétválasztva tüntethetjük fel (2a, 2b' és 2b'' ábra).

2a. ábra

2b'. ábra

2b''. ábra

Pl. a 2b' ábrán az $y + 1 = 0$ és az $x + 1 = 0$ egyenesekkel való szétvágás révén előállt négy síkrész közül a jobb felsőnek és a bal alsónak belső pontjaira (Ib') teljesül, a másik kettőéire (IIb') (az egyenesek pontjai egyik síkrészhez sem tartoznak hozzá).

Az I. rendszer mindhárom egyenlőtlenségének eleget tevő pontokat az ábrák összemásolásával a 3-szor csíkosított síkrészekben kaphatjuk: az X és Y tengely pozitív oldala körüli fél-síksávokban, a II. rendszer pedig az 1. ábra másik két sávjához vezet.

Pődör Bálint (Bp. II., Rákóczi F. g. IV. o. t.)

Megjegyzés: 1. megoldásunk azoknak a pontoknak a fekvését is megadta, amelyekre a feladatnak a koordinátákból képezett kifejezése 1-gyel egyenlő ill. 1-nél nagyobb.